

Hãng AP mới đây đã trích lời Tr lý NT M Kurt Campbell và C v n các v n đ châu Á Nhà tr ng phát bi u v i các i s ASEAN r ng: l p tr ng c ng r n c a M v tuyên b ch quy n c a Trung Qu c t i Bi n ông đã mang l i hi u qu mong mu n, “khi n Trung Qu c ph i có cách ti p c n h p tác h n”. Do đó M n n t n d ng th i c này t o d ng áp l c chính tr qu c t l n Trung Qu c trong khi h n ch kh n ng áp đ t ch quy n c a h . Cu c g p th ng đ nh ASEAN - M t i New York

là m t c h i t t đ M th hi n quy t tâm c p cao nh t. c c p đ n v n đ này, trên t

The Heritage Foundation

ngày 22/9 đ ng bài “

Bây giờ không phải là lúc lờng l, M c n gây s c ép v v n đ Bi n ông
” (

[*Not the Time to Go Wobbly: Press U.S. Advantage on South China Sea*](#)

) c a Walter Lohman, Giám đ c Trung tâm Nghiên c u Châu Á, Heritage Foundation. Sau đây là m t s n i dung chính bài vi t.

Tại ARF vừa qua, NT Clinton đã đưa ra một thông điệp với lợi ích được chuẩn bị kỹ lưỡng. Trung Quốc luôn giữ quan điểm rằng các tuyên bố và chế độ quy định trên biển xuất phát từ “các đặc điểm trên đất liền”. Với việc tuyên bố rằng các tuyên bố chế độ quy định và đất liền của Trung Quốc phải hợp pháp thì mới có giá trị tham chiếu sang chế độ quy định trên biển, tôi nghĩ mà NT Clinton sẽ đúng đã lặp đi lặp lại trong lập trường của Mỹ.

Mỹ không có tuyên bố chế độ quy định cũng như không ủng hộ bất cứ bên nào trong tranh chấp chế độ quy định trên Biển Đông, tuy nhiên, Mỹ có lợi ích trong việc duy trì tự do hàng hải tại khu vực này. Với việc đất đầu hải đội với tuyên bố chế độ quy định đất liền của Trung Quốc, Mỹ đã đất đầu hải đội với tuyên bố chế độ quy định trên biển của nước này.

Một nguồn tin cao cấp tiết lộ với báo Washington Post rằng, NT Clinton ban đầu định phát biểu rằng tuyên bố chế độ quy định của Trung Quốc với toàn bộ vùng biển là “vô giá trị”.

Bây giờ không phải là lúc Trung Quốc đòi với tuyên bố chế độ quy định biển của Trung Quốc. Các nước Đông Nam Á, đặc biệt Việt Nam và Philippin là những nước có tranh chấp gay gắt nhất với Trung Quốc rõ ràng cảm thấy an tâm hơn khi Mỹ đóng vai trò lãnh đạo trong tranh chấp này. Cuộc gặp thượng đỉnh ASEAN - Mỹ sắp tới là cơ hội lý tưởng để nêu rõ quan điểm trên.

Ngoại giao Trung Quốc đã tuyên công quan điểm của NT Clinton trong việc giải quyết bất đồng. NFN/BNG Trung Quốc tuyên bố: “Trung Quốc kiên quyết phản đối bất cứ nỗ lực nào không liên quan đến Bình Dương can thiệp vào tranh chấp. Chúng tôi phản đối việc quốc tế hóa, đa phương hóa hoặc mở rộng Việt Nam”. Tóm lại, Trung Quốc phản đối cách giải quyết Việt Nam không theo phương thức song phương. Họ biết rằng sức mạnh đối phương sẽ tăng theo số lượng.

TTh Obama không biết như thế nào khi nhắc lại để nhắc làm trung gian. Tuy nhiên, ông nên nêu lại sự hoài nghi đối với tuyên bố chỉ quyền của Trung Quốc mà NT Clinton đã đưa ra hồi tháng 7. Chính quyền Mỹ không nên biết như thế nào bởi chi phí thu về trì hoãn của Trung Quốc. Với một tranh chấp nghiêm trọng hơn với Nhật Bản đang diễn ra, Trung Quốc sẽ tìm cách giảm thiểu rủi ro đã trên mặt trận kia. Bây giờ chính là lúc cần gây sức ép với họ.

Mục cho những nỗ lực của NT Clinton, chính quyền Mỹ hiện vẫn mắc lại trong việc quan điểm của Mỹ với việc thông qua Công ước LHQ về luật biển. Tuyên bố chỉ quyền “đồng chí đơn” của Trung Quốc không hoàn toàn dựa trên UNCLOS mà nó chỉ là cái vớ bợ của họ. Trung Quốc có thể giải quyết toàn bộ tranh chấp bằng cách xóa bỏ vấn đề và nói rằng, tuyên bố chỉ quyền của họ hoàn toàn dựa trên UNCLOS, như vậy sẽ không phương thức giải quyết tranh chấp theo cách mà họ tạo ra.

Lập trường của Trung Quốc là, Bình Dương thuộc về Trung Quốc bởi vì nó thuộc về Trung Quốc. Vấn đề là như vậy cho dù có UNCLOS hay không có nó. Lập trường

này của Trung Quốc sẽ không thay đổi cho dù Mỹ có thông qua UNCLOS hay không. Trên thực tế, việc áp dụng UNCLOS có thể khiến tranh chấp trở nên phức tạp hơn tình hình hiện tại. Lập trường của Mỹ sẽ tăng thêm sức nặng nếu họ đã thông qua UNCLOS.

Mỹ cần có thêm một số hành động như:

- Gây sức ép để Trung Quốc từ bỏ biện pháp đóng 9 đảo là cách tốt nhất để Trung Quốc lo rõ ý định của mình tại khu vực Biển Đông.

- Cùng với bên bè và đồng minh trong khu vực tiếp tục tìm kiếm lập trường chung với Việt Nam này.

- Cùng với các đối tác và đồng minh trong khu vực, đặc biệt là Việt Nam và Philippin xây dựng khả năng phòng thủ biển.

- Tại các vùng biển mở, Hải quân Mỹ cần tiếp tục thực thi quy định hàng hải quốc tế của mình.

- Tăng cường đầu tư nhằm duy trì lâu dài sẽ có một quân đội Mỹ.

NT Clinton đã làm đúng khi đặt quyền lợi của Mỹ vào việc duy trì tự do hàng hải tại khu vực Biển Đông, đồng thời có lập trường chung với các nước bên bè và đồng minh trong khu vực. Chính phủ Mỹ cần tạo động áp lực chính trị quốc tế lên Trung Quốc trong khi họ vẫn chưa sẵn sàng áp đặt chế độ quyền của họ. Cuộc gặp thượng đỉnh ASEAN - Mỹ tại New York là một cơ hội tốt để Mỹ thể hiện quyết tâm kiên cố cao nhất.

Trần Quang (gt)

(Mọi người có thể được đăng link mọi thông tin, bài viết trên www.nghiencuubiendong.vn, không cần đăng lại khi chưa có sự đồng ý của Ban Biên tập Website)